

135 / 157 / 9 / 96

Exnr. 14 van 19 Exn

HPd
HINL

NOTA

MINISTERIE VAN DEFENSIE

Militaire Inlichtingendienst

Nota bestemd voor

- CS
- HACIV
- HAO
- HAVI
- HAMIDKL
- HAMIDKLu
- HAMIDKM

Nummer
DIS97000160

Datum
10 januari 1997

Onderwerp:
Inlichtingenbulletin

1. Hierbij doe ik U toekomen Inlichtingen-Bulletin nr. 01/97 van de MID.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd.

[Redacted]
Hoofd Militaire Inlichtingendienst,

mr [Redacted]
Brigade-generaal

Bijlagen

- 1 -

Opsteller

drs [Redacted]

Doorkiesnummer

070 - 3186967

[Redacted]

[REDACTED]

INLICHTINGEN-BULLETTIN NR.: 01/97
(9 januari 1997)

RUSLAND

Gezondheid [REDACTED]

B Deze week werd de Russische President [REDACTED] met een longontsteking in het ziekenhuis opgenomen. De ziekte zou geen verband houden met de hartproblemen van de president. De gezondheidstoestand van [REDACTED] zou echter veel slechter zijn dan wordt toegegeven. In Moskouse regeringskringen werd in november vernomen dat artsen uit het Chazov-instituut, waar [REDACTED] toen is geopereerd, twijfelden aan een volledig herstel van de Russische President. Hij zou echter wel naar buiten toe de rol van staatshoofd kunnen "spelen". In december kwamen er meldingen (uit [REDACTED] bronnen) dat de Russische leider na zijn openhartoperatie een herseninfarct zou hebben gehad, dan wel dat hij zou leiden aan hypoxie (verminderde zuurstofspanning van het weefsel), die zijn hersens heeft aangetast. Het moeizame bewegen en spreken van [REDACTED] zoals dat te zien was op recente Tv-beelden, kunnen gevolgen zijn van een mogelijk herseninfarct.

Chemische wapens

De Russische Doema heeft op 26 december 1996 nagenoeg unaniem een wet over de vernietiging van chemische wapens aangenomen. De wet biedt het wettelijk kader voor de vernietiging van deze wapens. De praktische uitvoering van het vernietigingsprogramma is een verantwoordelijkheid van de regering, die een tijdschema moet opstellen en in overleg met regionale autoriteiten locaties voor de vernietiging moet aanwijzen.

Luchtlandingstroepen en militaire hervorming: kwaliteit belangrijker dan kwantiteit

In september maakte Minister van Defensie [REDACTED] bekend dat de Luchtlandingstroepen (Russische afkorting VDV) in 1996 zouden worden teruggebracht met een kwart. Kort daarna kwamen vanuit de Russische defensieleiding voorstellen om de VDV daarna nog verder te reduceren en aan de landstrijdkrachten toe te voegen. De VDV zou van vijf naar slechts één of twee divisies worden teruggebracht. In Rusland ontstond daarover grote beroering. De VDV geldt als het elite-onderdeel van de Russische krijgsmacht.

De reductieplannen blijken nu te zijn bijgesteld: de VDV behoudt de zelfstandige status en de 5 huidige divisies blijven als zodanig, zij het verkleind, bestaan. Deze herziening zou onder druk van het Kremlin tot stand zijn gekomen. Wel zal de taakstelling van de VDV veranderen. De oorspronkelijke taak was het uitvoeren van luchtlandingen ter ondersteuning van strategische offensieve operaties. Over de doelen van deze operaties zei de recent op non-actief gestelde Opperbevelhebber van de Landstrijdkrachten [REDACTED] "weet u nog? - in het Westen tot aan Het

[REDACTED]

Kanaal, in het zuidoosten tot aan de Middellandse Zee en in het Oosten tot aan de Gele Zee." De VDV is nu voorbestemd voor inzet binnen het eigen territorium als reserve van het Hoogste Opperbevel. De nieuwe bevelhebber van de VDV, generaal [REDACTED], wil die taak invullen door op basis van de VDV mobiele eenheden te formeren met een 'dubbele stationering' (vergelijkbaar met de POMS van het Amerikaanse leger). De luchtlandingsdivisies zouden daarbij de beschikking moeten krijgen over twee of meer volledige sets materieel in verschillende delen van Rusland of in de GOS-staten die het Verdrag over Collectieve Veiligheid hebben ondertekend. Het benodigde materieel zou beschikbaar komen door de reductie van de landstrijdkrachten. Voor het verplaatsen van een eenheid zou daardoor volstaan kunnen worden met het overvliegen van het personeel. Inzet van dergelijk mobiele eenheden is aanzienlijk efficiënter en goedkoper dan het verplaatsen van complete divisies landstrijdkrachten met bijbehorend materieel. Volgens [REDACTED] zullen de VDV-troepen wel een meer algemene landmachtopleiding moeten krijgen. De veranderde taakstelling van de VDV en het benadrukken van het concept van mobiliteit zijn waarschijnlijk indicatief voor de richting van de hervorming van de Russische strijdkrachten.

IRAN

Kustverdedigingsactiviteiten nabij de Straat van Hormuz

Eind december 1996 vonden in het kustgebied bij de Straat van Hormuz oefenactiviteiten plaats met CSSC-3 Seersucker anti-schip raketten van Chinese makelij. Tevens vond in dezelfde periode de verplaatsing van enkele SCUD grondgrond raketsystemen plaats van Teheran naar het Iraanse kustgebied.

Behoudens dat bovengenoemde militaire activiteiten waarschijnlijk passen in reguliere oefenprogramma's, staan de verplaatsingen mogelijk mede in verband met de recente veroordeling van Iran door de Gulf Cooperation Council (GCC). De GCC veroordeelde op 9 december jl. Iran vanwege haar intensieve bewapeningspolitiek en riep Teheran op, de omstreden bezetting van drie eilandjes in de Straat van Hormuz (de Tunb-eilanden en Abu Musa) te beëindigen. Zowel Iran als de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) maken aanspraak op deze strategisch gelegen eilanden. Iran voert al enige tijd militaire versterkingen aan op de eilanden en wil slechts op bilaterale basis met de VAE over de toekomst van de eilanden onderhandelen. De VAE eist dat het geschil door het Internationale Gerechtshof wordt beslecht en heeft hierbij de steun van de GCC.

Iran, dat sinds 1994 het aantal raketten in haar kustgebied heeft verdrievoudigd, wil met de militaire activiteiten waarschijnlijk haar vastberadenheid tonen om de eilanden, desnoods met geweld, te behouden. Iran geeft hiermee aan de veroordeling van de GCC naast zich neer te leggen en het streven naar een dominante positie in het Golfgebied te willen voortzetten.

VENEZUELA

Reorganisatie en versterking strijdkrachten

Tijdens een bezoek aan de strijdkrachten in het grensgebied met Colombia heeft de Venezolaanse Minister van Defensie, Divisiegeneraal [REDACTED] eind vorige week een reorganisatie van de strijdkrachten aangekondigd. Het doel hiervan is de

[REDACTED]

strijdkrachten te moderniseren en te versterken, met name in het grensgebied met Colombia. In dat kader zal vooral de mobiliteit en gevechtskracht van de strijdkrachten en de nationale garde worden vergroot. Om dit te realiseren zal de komende tien jaar een aantal wapenaankopen plaatsvinden. Hierbij verwees de bewindsman met name naar de aankoop van een tiental helikopters, laser richtapparatuur voor F-16's, 450 terreinvoertuigen en 1600 andere voertuigen. Bij de marine zal volgens [REDACTED] [REDACTED] eveneens een modernisering en vergroting van de gevechtskracht van haar belangrijkste schepen waarvoor voor 1997 reeds gelden zijn uitgetrokken.

Deze reorganisatie- en moderniseringsplannen houden verband met de veelvuldige gewapende incidenten die de afgelopen jaren in het grensgebied tussen Venezuela en Colombia plaatsvonden en waarbij herhaaldelijk doden zijn gevallen. Doorgaans betrof dit invallen van Colombiaanse guerrillagroeperingen op Venezolaans grondgebied, maar een aantal maal is het ook tot gewapende botsingen tussen de strijdkrachten van beide landen gekomen. De versterking is duidelijk bedoeld om een eind te maken aan de invallen en het risico van een gewapend conflict tussen beide landen verder te verkleinen.

De versterking van de marine houdt waarschijnlijk verband met het, reeds lange tijd sluimerende, grensgeschil tussen beide landen in de Golf van. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

ARGENTINIË

Inkrimping Marine

Eind december heeft de bevelhebber van de Argentijnse Marine, Admiraal [REDACTED] bekend gemaakt dat met onmiddellijke ingang een aantal drastische bezuinigingsmaatregelen zou worden doorgevoerd. Afgezien van de sluiting van een aantal walfaciliteiten en opleidingen zijn de meest opmerkelijke maatregelen het afstoten van het "Cabo San Carlos" landingsschip (voorzien van helikopterdek), het beëindigen van moderniseringsprogramma's voor het vliegdekschip "25 de Mayo" (de voormalige "Karel Doorman") en de "San Luis" onderzeeboot. Deze maatregelen maken deel uit van een meerjaren reductieplan bij alle krijgsmachtdelen, dat inmiddels tot een aanzienlijke vermindering van de omvang van de strijdkrachten heeft geleid. Dit reductieprogramma heeft tot doel meer middelen vrij te maken voor de economische ontwikkeling van Argentinië. Een nevensdoel is ongetwijfeld ook gelegen in het breken van de politieke macht die de strijdkrachten in het verleden hadden. Dat leidde in de vorige decennia tot vele excessen en liquidaties (de zgn. "vuile oorlog"), maar ook tot de invasie van de Falkland Eilanden (Malvinas). Hoewel Argentinië nog steeds vasthoudt aan haar aanspraken op de Malvinas, maakt de inkrimping van de Argentijnse marine een nieuwe invasie waarschijnlijk onmogelijk.